

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА
У ОРГАНИМА ВЛАСТИ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг јасеновачких жртава 4, Бања Лука, тел: 051/360-221, факс: 051/360-224
www.sukobinteresa-rs.org, E-mail: kontakt@sukobinteresa-rs.org

Број: 02-598-C/25-9, О.С.

Датум: 21.07.2025. године

На основу члана 15. под а) и в) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/08, 52/14 и 90/23), Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске, на сједници одржаној дана 21.07.2025. године, у предмету против изабраног представника Мирослава Суцума, донијела је

РЈЕШЕЊЕ

1. Изабрани представник Мирослав Суцум, одборник у Скупштини општине Билећа, који је изабран за предсједника Скупштине општине Билећа, налази се у сукобу интереса,
поводом учествовања у гласању за властити избор на функцију предсједика Скупштине општине Билећа, чиме је повриједио члан 9. тачка и) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, те обављањем неспојивих функција, чиме је повриједио члан 10. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске.
2. Комисија ће ово рјешење, када оно постане коначно, доставити надлежним органима на поступање, односно начелнику општине Билећа и Централној изборној комисији БиХ.

Образложење

Републичкој комисији за утврђивање сукоба интереса у органима власти Републике Српске (у даљем тексту: Комисија), дана 27.02.2025. године, достављена је иницијатива за утврђивање постојања сукоба интереса против Мирослава Суџума, одборника у Скупштини општине Билећа, који је изабран за предсједника Скупштине општине Билећа.

У иницијативи се наводи да Мирослав Суџум обавља функцију предсједника Скупштине општине Билећа, а истовремено је и запослен у општини Билећа као комунални полицајац.

Дана 26.03.2025. године Комисија је донијела одлуку о покретању поступка за утврђивање постојања сукоба интереса у овом предмету, те је доставила иницијативу на изјашњење Мирославу Суџуму.

Мирослав Суџум је доставио свој одговор дана 07.04.2025. године у којем наводи да је на локалним изборима 2024. године освојио мандат за Скупштину општине Билећа и да је на конститутивној сједници Скупштине општине Билећа од дана 04.12.2024. године изабран из реда одборника за предсједника Скупштине општине Билећа. Био је запослен на мјесту комуналног инспектора у Одјељењу за привреду, друштвене дјелатности и инспекцијске послове, али је затражио мировање радног односа и има право да се врати на те послове после истека јавне функције. Као доказе је доставио: 1) Рјешење о избору предсједника Скупштине општине Билећа, бр. 11.01/013-105/24 од 04.12.2024. године и 2) Рјешење о мировању права и обавеза из радног односа, бр. 11.02/012-2201/24 од 16.12.2024. године.

У поступку прикупљања доказа, Комисија је прибавила и следеће доказе: 1) скраћени записник са 1. сједнице Скупштине општине Билећа од дана 04.12.2024. године, 2) Образац ПД3100 – Пријава/промјена/одјава уплате доприноса из Пореске управе РС за Мирослава Суџума за радно мјесто у градској управи и службена забиљешка и 3) Рјешење о мировању права и обавеза из радног односа, бр. 11.02/012-2201/24 од 16.12.2024. године, послато од стране начелника општине Миодрага Парезанина.

Увидом и анализом прикупљених доказа утврђено је следеће чињенично стање:

- Увидом у Рјешење о избору предсједника Скупштине општине Билећа, бр. 11.01/013-105/24 од 04.12.2024. године, утврђено је да је Скупштина општине Билећа на сједници 04.12.2024. године изабрала Мирослава Суџума за предсједника Скупштине општине Билећа
- Увидом у Рјешење о мировању права и обавеза из радног односа, бр. 11.02/012-2201/24 од 16.12.2024. године, утврђено је да је начелник општине Билећа донио рјешење којим запосленом Мирославу Суџуму, на пословима комуналног полицајца, мирује радни однос у општинској управи Билећа у Одјељењу за привреду, друштвене дјелатности и инспекцијске послове од 05.12.2024. године до престанка обављања јавне функције на коју је именован

- Увидом у скраћени записник са 1. сједнице Скупштине општине Билећа од дана 04.12.2024. године, утврђено је да је као 6. тачка дневног реда био „Избор председника Скупштине општине Билећа“. Избор је вршен тајним гласањем, у гласању је учествовао и кандидат Мирослав Суџум, те да је као председник СО Билећа изабран Мирослав Суџум са 12 гласова „ЗА“, 6 гласова „ПРОТИВ“ и 1 неважећи гласачки листић (од одборника Дражена Дунђера)
- Увидом у Образац ПД3100 – Пријава/промјена/одјава уплате доприноса из Пореске управе РС за Мирослава Суџума за радно мјесто у градској управи, утврђено је да је уплатилац доприноса: Скупштина општине Билећа, да је поднесена пријава за одјаву уплате доприноса дана 20.05.2025. године за обвезника доприноса Мирослава Суџума. Међутим, као датум одјаве је наведен датум 04.12.2024. године. У службеној забиљешки, коју потписује П. М., начелник Одјељења за финансије - општина Билећа, констатује се да је увидом у персонални досије запосленог Мирослава Суџума утврђено да образац 3100 није спроведен у предвиђеном року. Након утврђивања овог пропуста, приступљено је накнадном спровођењу предметног документа.

На основу проведеног поступка, Комисија је донијела одлуку као у изреци, из следећих разлога:

Чланом 1. став 1. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да се овим законом уређују посебне обавезе изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника у органима власти Републике Српске и јединица локалне самоуправе у обављању јавне функције, а у циљу спречавања сукоба интереса.

Чланом 2. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да сукоб интереса постоји у ситуацијама у којима изабрани представник, носилац извршне функције или савјетник има приватни интерес који је такав да може утицати или изгледа да може утицати, на непристрасно и објективно вршење његове дужности, а приватни интерес укључује било коју предност за њега или његову породицу и др. лица или организације са којима је он имао или има пословне, политичке и друге везе.

Чланом 3. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописани су принципи дјеловања, између којих је и да су изабрани представници у обављању јавне функције дужни да се понашају савјесно и одговорно, законито, непристрасно и часно, придржавати се принципа одговорности, поштења, савјесности, отворености и вјеродостојности, те да се придржавају етике позива и функције коју обављају; да у обављању јавне функције не смију свој приватни интерес стављати изнад

јавног; не смију користити јавну функцију за личну добит или добит лица које је са њима повезано и не смију бити ни у каквом односу зависности према лицима која би могла утицати на њихову објективност.

Чланом 4. под а) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, прописано је да се „изабраним представницима“ сматрају: народни посланици у Народној скупштини РС, делегати у Вијећу народа РС и одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе.

Сходно томе, како је одборник у скупштини локалне самоуправе „изабрани представник“, као такав је третиран Законом о спречавању сукоба интереса у органима власти РС и тај закон се примјењује на њега као на „изабраног представника“. Поред тога, Комисија наглашава да је функција предсједника Скупштине општине регулисана Законом о статусу функционера јединица локалне самоуправе ("Сл. гласник РС", бр. 96/2005 и 98/2013), али је у чл. 15 тог закона наведено да ће се на остала питања која произилазе из сукоба интереса, а нису регулисана овим законом, примјењивати одредбе закона који уређују сукоб интереса.

Чланом 9. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да је изабраним представницима забрањено: ... и) на други начин користити свој положај, како би утицали на одлуке законодавне, извршне или судске власти, те тако постигли личну корист или корист других лица, неку повластицу или право, закључили правни посао или на други начин интересно погодовали себи или другом лицу.

Овдје треба поменути и упутство које је Комисија дала о тумачењу одредби закона које се примјењују на сличне ситуације, а које представљају „дух“ закона и обим примјене. Дакле, Комисија је о сличним питањима издала Упутство за примјену члана 2. Закона о спречавању сукоба у органима власти РС („Сл. гласник РС“, бр. 31/2009 и 33/2009) у којем је наведено: „... У градској скупштини или општинској, лице из члана 4. Закона би требало да буде уздржано приликом гласања о закону о платама радника у здравству, или било којем другом питању везано за ову област, уколико му је супружник (дијете / родитељ / сродник) запослен/а у здравственој установи; или само обавља неку функцију у јавној установи, те својим дјеловањем као функционер не би требало себе или сродника да доведе у сукоб интереса и по члану 2. Закона, тако што би довео у сумњу да "има приватни интерес који је такав да може утицати, или изгледа да може утицати на непристрасно и објективно вршење његове дужности. Овдје је наведен конкретан примјер, али дефиниција члана 2. Закона се једнако односи на било које дјеловање гдје би лице прикрило одредбу овог закона и довело себе или сродника у сукоб интереса“. Дакле, гласање о било ком питању у којем постоји финансијски интерес тог одборника или лица које је повезано са њим, представља повреду закона и сукоб интереса.

Дух закона јасно истиче интенцију законодавца да јавну функцију ослободи било каквог утицаја приватног интереса који се може појавити приликом обнашања јавне функције. Законодавац је овај критеријум поставио високо и поштрио његово тумачење, јер прописује да сукоб интереса постоји и кад приватни интерес *„изгледа да може утицати, на непристрасно и објективно вршење његове дужности“*. Ово се види и из дефиниције приватног интереса која је постављена доста широко и *„укључује било коју предност“* за њега/њу и повезана им лица. Овај дух закона разрађен је и кроз принципе дјеловања из члана 3. који су прописани као поношање јавних функционера. Њихова природа законског принципа указује да су то само основе приликом њиховог дјеловања, тј. минимални праг који је потребан приликом њиховог обнашања дужности.

Свакако да одборник који учествује у гласању приликом властитог избора на јавну функцију чини повреду закона. Ради се о избору за заснивање радног односа, те је у питању остваривање финансијског интереса. Овдје још једном треба подсјетити на дефиницију сукоба интереса и постављен низак праг, те да он представља *„...приватни интерес који је такав да може утицати или изгледа да може утицати, на непристрасно и објективно вршење његове дужности, а приватни интерес укључује било коју предност за њега или његову породицу...“*. Дакле, учествовање у гласању приликом властитог избора на јавну функцију представљаја разумну сумњу да доношење једне такве одлуке *изгледа да може утицати* на непристрасно и објективно поступање приликом гласања и доношења такве одлуке.

Поред тога, принципи савјесности, непристрасности, отворености и вјеродостојности налажу јавним функционерима да не гласају за одлуке које се тичу њиховог властитог интереса, те су из разлога отворености дужни јавно да се уздрже од гласања и образложе на записник своју одлуку. Овим се, прије свега, остварује принцип отворености, а чува се и савјесно и вјеродостојно дјеловање јавних функционера. Овим поступком не учествују у одлучивању о личном интересу, те ће јавни интерес остати изнад приватног.

Дакле, у конкретном случају ради се о учествовању током „гласања за самог себе“ и избор на неку од јавних функција, што представља повреду принципа дјеловања изабраних представника из члана 3. и повреду члана 9. под и) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске.

Поред тога, чланом 10. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је да су изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници дужни поднијети оставку на сваку од неспојивих функција и послова најкасније један дан прије преузимања јавне функције.

Овдје опет треба истаћи чл. 15. Закона о статусу функционера јединица локалне самоуправе који прописује да на остала питања која произилазе из сукоба интереса, а нису регулисана овим законом, примјењују се одредбе закона који уређују сукоб интереса.

Члан 45. став 1. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе („Службени гласник Републике Српске“, бр. 97/16) прописује да службеник не може обављати дужности, активности или бити на положају који су неспојиви са његовим службеним дужностима; ставом 2. прописано је да службеник не може: ...3) обављати функцију одборника у скупштини јединице локалне самоуправе, нити извршну функцију у органима власти Републике.

У конкретном случају постојала је контрадикторна ситуација: иако је постојало Рјешење о мировању права и обавеза из радног односа из децембра 2024. године, у Пореској управи РС нису спроведене одговарајуће процедуре, те су фактички права и обавезе из радног односа наставила да теку. Након што је Комисија затражила овај доказ од Пореске управе РС – Подручна јединица Билећа, тек тада (20.05.2025. г.) је поднешена пријава одјаве уплате доприноса на образцу ПД3100, тј. 5 мјесеци од када је лице одборник/предсједник скупштине у општини Билећа. Дакле, дошло је до повреде члана 10. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске и члана 45. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, јер је лице обављало активности и дужности које су неспојиве са његовим службеним дужностима.

У погледу посљедица овог рјешења у којем је утврђен сукоб интереса, Комисија ће указати на релевантне одредбе закона.

Чланом 18. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописано је обавеза провођења поступка престанка мандата и да ако изабрани представник, носилац извршне власти или савјетник у року од 30 дана од дана достављања коначног рјешења из члана 17. овог закона, не ријеши сукоб интереса, Комисија ће, у наредном року од 30 дана, коначно рјешење о утврђивању сукоба интереса доставити надлежном органу.

Чланом 20. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске прописана је неподобност за кандидовање и да ако изабрани представник, носилац извршне власти или савјетник, одбије да ријеши сукоб интереса у року од 30 дана од дана достављања коначног рјешења о утврђивању сукоба интереса, сматраће се неподобним за кандидовање на било коју непосредно или посредно изабрану функцију, у периоду од четири (4) године након доношења коначног рјешења из члана 17. овог закона.

Сходно свему наведеном, Комисија је у ставу 2. диспозитива одлучила доставити, након коначности, рјешење надлежном органу на поступање, односно начелнику општине Билећа и Централној изборној комисији БиХ. Начелник има обавезу поступати у ситуацијама постојања сукоба интереса, сходно чл. 45. став 4. Закона о службеницима и намјештеницима у органима јединице локалне самоуправе, док је Централна изборна

комисија БиХ надлежни орган за спровођење одредби из чл. 18. и 20. Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске.

На основу напријед наведених чињеница, одлучено је као у диспозитиву рјешења.

Поука о правном средству:

Против овог Рјешења може се изјавити жалба Комисији за жалбе у року од 15 (петнаест) дана од дана пријема овог Рјешења. Жалба се подноси путем ове Комисије.

ПРЕДСЈЕДНИЦА КОМИСИЈЕ
Обренка Слијепчевић

Доставити:

1. Подносиоцу иницијативе (знања ради)
2. Скупштина општине Билећа, н/р председника Скупштине општине Билећа – Мирослава Суџума, Ул. Краља Александра бр. 28, 89 230 Билећа
3. У спис предмета